

2de zondag door het jaar

Het was ongeveer het tiende uur, schrijft Johannes, d.w.z. kort voor zonsondergang, dat Jezus zijn eerste leerlingen kreeg uit de kring rond Johannes de Doper, bijna zo mysterieus als de roeping van de jonge Samuël. Het is het teken van elke verbondenheid

met God, niet door de telefoon of zoiets, maar door een besef, heel diep gevoeld, dat je niet alleen bent, maar geroepen tot een levensopdracht je te oriënteren op een zinvol bestaan, – een bestaan met inhoud en met zicht op een leven dat zich op een of andere manier voortzet als je natuurlijke dood je leefgeschiedenis op aarde beëindigt. De eerste leerlingen waren nieuwsgierig; ze wilden meer van Jezus van Nazareth weten en gingen met Hem mee.

Thema: “**Waar woont u?**”

EERSTE LEZING uit het eerste boek Samuël (3, 3b-10.19)
De lamp van God was nog niet gedoofd; Samuël lag te slapen in het heiligdom van de Heer waar de ark van God stond. Toen riep de Heer: “Samuël!” Samuël antwoordde: “Hier ben ik.” Hij liep haastig naar Eli en zei: “Hier ben ik. U hebt mij toch geroepen?” Maar Eli antwoordde: “Ik heb niet geroepen; ga maar weer slapen.” Toen riep de Heer opnieuw: “Samuël!” Samuël stond op, ging naar Eli en zei: “Hier ben ik. U hebt mij toch geroepen?” Eli antwoordde: “Ik heb niet geroepen, mijn jongen; ga maar weer slapen.” Samuël kende de Heer nog niet: een woord van de Heer was hem nog nooit geopenbaard. En weer riep de Heer Samuël; nu voor de derde maal. Samuël stond op, ging naar Eli en zei: “Hier ben ik. U hebt mij toch geroepen?” Toen begreep Eli dat het de Heer was die de jongen riep. En hij zei tot Samuël: “Ga slapen en mocht Hij je roepen dan moet je zeggen: Spreek, Heer, uw dienaar luistert.” Samuël ging dus weer op zijn gewone plaats slapen. Toen kwam de Heer bij hem staan en riep evenals de vorige malen: “Samuël, Samuël!” En Samuël antwoordde: “Spreek, uw dienaar luistert!” Samuël groeide op; de Heer was met hem en liet niet een van zijn woorden onvervuld.

TWEDE LEZING uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes. (1,35-42)
In die tijd stond Johannes daar, met twee van zijn leerlingen. Hij richtte het oog op Jezus die voorbijging en sprak: “Zie het Lam Gods.” De twee leer-

lingen hoorden hem dat zeggen en gingen Jezus achterna. Jezus keerde zich om en toen Hij zag dat zij Hem volgden vroeg Hij hun: “Wat verlangt gij?” Ze zeiden tot Hem: “Rabbi - vertaald betekent dit: Meester - waar houdt Gij U op?” Hij zei hun: “Gaat mee om het te zien.” Daarop gingen zij mee en zagen waar Hij zich ophield. Die dag bleven zij bij Hem. Het was ongeveer het tiende uur. Andreas, de broer van Simon Petrus, was een van die twee die het gezegde van Johannes hadden gehoord en Jezus achterna waren gegaan. De eerste die hij ontmoette was zijn broer Simon tot wie hij zei: “Wij hebben de Messias - dat vertaald betekent: de Gezalfde - gevonden,” en hij bracht hem bij Jezus. Jezus zag hem aan en zeide: “Gij zijt Simon, de zoon van Johannes; gij zult Kefas genoemd worden, dat betekent: Rots.”

OVERWEGING

Het leven van alledag, dierbare mensen, wordt gedictieerd door een cultuur waarop veel kritiek is en ook veel verzet. Er is reden te geloven dat dat komt doordat de kwaliteit van ons leven veel te wensen overlaat. Zo las ik onlangs een column in de Volkskrant die stelde dat in de wereld van vandaag de economische dwang de mensen uitput om mee te komen met verlangens en eisen die we elkaar stellen, gedictieerd door economische systemen en de politiek. Het is de vraag of dat helemaal waar is, maar helemaal onzin is het zeker niet.

Op 8 december vorig jaar hield Antoine Bodar in Leiden de prestigieuze Huizingalezing. Het was een magistrale rede over onze cultuur die te zien is in de aandacht en verering van wat het volk van belang vindt. In onze westerse cultuur ziet Bodar dat onder andere in de sport die een pseudo-religie is geworden, waarin miljarden omgaan en de sporters de slaven zijn van managers die deel hebben in het financiële rendement. Ook daar dicteert het economisch leven onze dagelijkse dag, al was het alleen maar door de aanspraken van die wereld op de zendtijd van de televisie en sociaal doordat je er alleen bij hoort als je met die cultus meedoet.

Het lijkt onschuldig, dierbare mensen, maar dat is het niet. De vraag is natuurlijk waarom die dingen zoveel aandacht krijgen en het leven kunnen bezetten. Ik denk, dat we een antwoord moeten zoeken bij wat er in mensen aan stille verlangens leeft, maar waarvoor geen ruimte is. Het is immers opmerkelijk dat kloosters wachtlijsten hebben voor hen die tot rust willen komen en nadenken. Ook centra voor wellness en mindfulness hebben het druk met dragers van een burn out, waarvoor een

half dozijn therapeutische procedures bestaan. Daarmee kom ik een stap dicht bij het thema en de teksten van vandaag.

Ik neem u mee naar het voorval van het evangelie dat vertelt over Johannes de Doper die Jezus van Nazareth aanwijst met de woorden: "Zie het Lam Gods". Dat woord sloeg bij iedere jood aan, vanwege de herinnering aan de bevrijding uit de slavernij in Egypte. Want al was die in Jezus' tijd al ongeveer 1200 jaar geleden, het was van het volk al eeuwen het nationale thema: er zou ooit een Messias komen die de oeroude belofte aan Abraham zou nakomen, dat wil zeggen: een eigen land, rust, welvaart, welzijn, levensvreugde en zo meer.

Andreas ging achter Jezus aan en nam in het voorbijgaan zijn broer Petrus mee. Dierbare mensen, wat bewoog hen? "Lam Gods" was een soort 'toverwoord', dat sinds Egypte eeuw na eeuw vrijheid betekende, – in Jezus' tijd concreet het tegendeel van opgejaagd zijn, geknecht door de eisen van de nationale overheden en Romeinse bezettingsmacht. Wel anders dan in Egypte, maar het volk leefde nog steeds in een soort slavernij.

Jezus merkt kennelijk dat Hij gevolgd wordt en keert zich om met de vraag: "Wat zoek je?" Petrus en Andreas geven geen antwoord maar vragen: "Waar woont U?" Ook Jezus geeft geen antwoord maar zegt; "Kom maar kijken." En ze bleven de rest van die dag bij Hem, zowat twee uur. Wat hebben zij aan Hem beleefd tijdens hun bezoek? Kennelijk zoveel dat zij Hem zijn gaan volgen.

Het is voor ieder van ons een vraag of wij ons ooit echt tot Hem hebben gewend en zo ja, waarover we met Hem hebben gepraat. Niemand kan stellen dat onze aandacht voor Hem nooit is gevraagd. Zijn we met hart en ziel achter Hem aangegaan, zodat Hij ons aansprak en vroeg wat we zoeken. Hebben u en ik gevraagd waar Hij te vinden is en waar we Hem kunnen ontmoeten.

Het zijn allemaal dingen van een geestelijk leven, diep in je hart een soort ruimte, die vergelijkbaar is met het huis waar je woont, de ruimte waar je je thuis voelt en veilig, waar je mag zijn wie je bent, waar je je aanvaard voelt. Iets dergelijks moeten Petrus en Andreas op die bewuste dag hebben ervaren, – ervaren dat zij zich bij Hem echt hebben thuis gevoeld. Zou Hij dan de belofte waar maken?

Hebben u en ik, dierbare mensen, dat ook? Als ik u bij die vraag nou 'ns meeneem, terug naar mijn inleiding die onze armetierige cultuur beschrijft, – een cultuur waarin de cultus van een seculiere aandacht ons leven poogt te bezetten en te dicteren. Als je dat overweegt, hoef je je niet te verwonderen dat de kerken leeglopen, dat massa's mensen zich verloren voelen, omdat je half opgevreten en uitgezogen wordt door alles wat de wereld in de aanbieding heeft, – ja, en precies ten

koste van alles waar het in je leven eigenlijk om gaat en waar we met alle drukte niet aan toekomen.

In Jezus' tijd waren er zoals ook nu veel diepgelovige mensen, die met vertrouwen uitkeken naar de Messias als de Herder van een volmaakte samenleving. Maar het openbare leven werd ook toen gedictieerd door structuren van ambities en macht die wezenlijk niet van onze cultuur verschillen. Het verzet van Jezus van Nazareth daartegen zou Hem zijn leven gaan kosten.

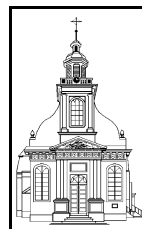
Hij kreeg een massa mensen achter zich aan, maar toen het eropaan kwam wat Hem voor ogen stond, – weet u wel, met name de prediking van de Bergrede, begon de massa af te haken. Hij bleef uiteindelijk met ongeveer twaalf allernaasten over, van wie er één Hem op de valreep nog zou verlaten. En onder het kruis waren er nog maar twee. Johannes en zijn moeder.

Dierbare mensen, het gaat mij nou niet om gedachten die eerder in de 40-dagentijd passen, maar om de vraag wat je meemaakt in Jezus van Nazareth als je je tot Hem wendt, Hem bezoekt zal ik maar zeggen, – net zo'n vraag als wat Petrus en Andreas hebben beleefd in die paar uur die zij met Hem doorbrachten. Heb je je ooit bij Hem thuis gevoeld, je veiligheid gevonden, je rust, je vertrouwen, je hoop gevonden zodat je de leegte van onze cultuur niet meer voelt, ... niet meer voelt en zijn goddelijke gezelschap je thuis wordt, het figuurlijke huis waar je woont.

Ten slotte, dierbare mensen, Antoine Bodar is een man die weerstanden oproept door zijn stijl van optreden. Desondanks was zijn rede een oproep de rug toe te keren tot veel van wat echt geestelijk leven blokkeert als je kiest voor contact met God, ... onze God die in Jezus van Nazareth verschijnt.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

Katholieke geloofsgemeenschap
St. Petrus' banden
Driebergen-Rijsenburg, 14 januari 2018
© Frans E.M.Verhaar pr.